

Bernal, 25 de novembre de 1983

Estimat amic,

Deus pensar que he estat molt desconsiderat en no haver-me interessat per la salut de la Rosa i del teu pare, pero vet aquí quett~~u~~abé nosaltres hem passat un petit trangol. Pocs dies després d'haver-te escrit la ddarrera lletra, internavem el meu pare amb una proctorrea per tal de determinanr-ne l'origen. Examen va i analisi ve, arribaren a la conclusió que es tractava d'un cancer al recte sigmoide. Tenint en compte que el meu pare té vuitanta-set anys i sofreix una cardiopatia, a desgrat que el cirurgia ens digué que l'únic remei efectiu era el bisturí, vam considerar que més valia cercar algun altre metode que li estalviés dolor i li permetés de viure fins alla on ho vulgui estirar la natura. Aleshores, un oncoleg aconsella bomba de cobalt, i, mira, ja li han fet les aplicacions indicades i sembla que li ha anat bé. No ha perdut globu~~s~~s rojos, té bon aspecte i rutlla com si res. No hi ha dubte que són fets d'una altra mena de fusta, aquests vells.

Arran de tot això, més la tensió dels darrers mesos per l'afany d'acabar la Fira, vaig tenir una pujada de la pressió arterial, i ara fa uns dies que tinc com una mena d'inflamació als uïls, potser de tipus al.lergic, pero, per sort, merces a unes gotes que m'hi poso sembla que ja m'esta passant.

Com pots veure, ja fem com els vells que n'hi ha prou que l'un esmenti una malaltia, perque l'altre li expliqui tots els mals de la seva parentela.

No cal dir que tots desitgem que aquest problema del teu pare es resolgui favorablement, així com també que la Rosa es refaci del tot. Jo em pensava que la Seguretat Social només era una olla aquí, pero veig que els burocrates de la 'meseta' encara ens guanyen.

Bé, ara que ja ens hem explicat totes les malures, passem a d'altres temes.

En efecte, la Montserrat Baya em va enviar fotocopia de la lletra de Salas, en la qual deia que l'edició a la qual jo em referia hi figurava el nom de traductor i el títol original. Jo li vaig contestar a través de l'Associació que no era pas així i li adjuntava fotocopia de la portada i de la pagina del copyright del llibre perque ho constaté palpablement.

Mentrestant he acabat (fa una setmana) la traducció de La taronja mecanica. Ens de l'Enciclopedia em devien carta de fa molt de temps i ara n'acabo de rebre una, que s'ha creuat amb la traducció, en la qual em proposen de traduir Washington Square de Henry James. Aquesta és la novel.la que inspira la inoblidable pel.lícula L'Hereva de l'Olivia de Havilland i en Monty Cliff, la recordes? Per tal com no la tinc, no n'estic massa segur, pero em fa l'efecte que deu tenir unes 400 pagines, de manera que ja patirem de nou. Recony, aquests escriptors delssegle passat es veu

que no planyien el paper ni el temps, oi? I quin tip de trempar... plomes, que es devien fer! O ja n'hi havia d'acer? I ja que parlem de traduccions, home, ets formidable! Malgrat estar-la ballant d'aquesta manera, encara has tingut temps i esma d'ocupar-te d'aconseguir-me feina! Això demostra que ets un bon amic, per bé que jo no ho he dubtat mai, però ho dic francament perquè vull que quedi enregistrat en aquests papers que anem confeigint de cara a la posteritat, tu. Ja veig que quan em comencin a ploure encarrechs de traducció, ~~em~~ tornaré més boig que una cabra. Doncs sí, oficialment et confirmo que només em veig amb cor de traduir de l'angles, i encara gracies.

La Montserrat Roig és una escriptora que m'hauria agradat de coneixer personalment, però empenso que era a Anglaterra quan jo vaig venir la darrera vegada. Justament ara estic esperant de rebre quatre dels seus llibres que vaig demanar a can 62: Ramona, adéu..., Molta roba..., El temps de les cireres, i L'hora violeta. Per tal com em sembla que n'ha tret algun més, podries posar-la a la llista dels "autografiadors". Ja veig que, a desgrat de tot, també t'ocupes d'aquest encarrec de torracollons que et vaig fer. Ah, i no t'oblidis de la Negra, a veure si encara em quedaré a l'escapsa!

Em sembla que ja t'havia dit que havia enviat uns articles al premi Casa Nost~~ra~~ de Perdóisme de Suïssa, que atorgarien el 19 o el 16 d'octubre. Tot just ahir vaig rebre una lletra en la qual em comuniquen que m'han atorgat el premi, però per tal com era de 25.000 peles i em diuen que me n'han tocat 7.500, haig de suposar que l'han donat "ex-equo". Ara els he escrit demanant que m'ho expliquin. Finalment la carta a Xavier Romeu va sortir a Regió 7, perquè a ca l'Avui van trobar que ja no era actual (!) Noi, es veu que dels independistes com menys se'n parli, millor, així seran oblidats més aviat. Te n'adjunto una fotocopia i una altra del darrer article que m'han reproduït al Brusi. Has rebut els anteriors? Espero els teus comentaris.

Respecte a la situació d'aquest país, quan vaig ser a Barcelona te'n vaig fer cinc centims aquell famós dia que vam anar a Castellterçol, amb aquell dinar inoblidable a Can Xarina, tot comentant-te els esdeveniments dels darrers set anys, els quals han estat signats per un govern de facto, dictatorial i militarista; per l'extermini i desaparició de milers de persones (hom parla de 30.000 desapareguts), la majoria ~~des~~ dels quals l'únic mal que havien fet era tenir idees progressistes; per la guerra afrosa i folla de les Malvines; per la destrucció de bona part de la indústria; per la depauperació de les classes més necessitades; per la degradació de l'ensenyament a tots els nivells de l'educació, des del jardí d'infància fins a la universitat; per la creació del que hom anomena la "patria financera", per la inflació del 500% anual o més; per la implantació de la més estricta censura en la publicació de llibres, al cinema, teatre, etc., etc.; per haver dut el poble argentí al caire de la desesperació, el dolor i la misèria més espantosos... Com és fàcil d'imaginar, la possibilitat de dir: Prou! a aquest estat de coses per mitja de les eleccions democràtiques encengué, una vegada més, una

flama d'esperança, **PER FEBLE QUE FOS**, als cors de tot el poble argentí. Una ombra, pero, semblava planar sobre aquest camí de sortida de les catacumbes, i era el possible triomf del "justicialismo" (peronisme), corporativista, feixistitzant, etc., amb el nou imperi del "matonismo" i de la prepotència d'altres temps, en connivència amb certs sectors de l'exercit. Això féu que, a l'hora de votar, es produís una marcada polarització de la massa electora, entre el peronisme i el radicalisme, liderat per Raul Alfonsín, en detriment de tota la terregada de partits petits de centre, d'esquerres i de dretes. Es tractava de dir "No" al peronisme dominat pels dirigents sindicals de la més baixa estofa, que s'han perpetuat a la cúpula degut a la conducció verticalista i no democràtica dins els sindicats. Davant tot això, els radicals van alçar la bandera de l'honestedat, de la defensa de les llibertats democràtiques, dels drets humans, de la dignificació de l'obrer, de l'eliminació urgent de la fam, etc., i per a sorpresa dels peronistes, resultà que van guanyar. És probable que la campanya fos una mica demagògica, però quin polític no en fa, de demagògia a l'hora de guanyar vots? El problema rau en el fet que la massa de votants que ha aconseguit Alfonsín ~~com~~ a president és molt heterogènia, car va de les senyores "gordas" del "barrio norte" (com si diguéssim de la Diagonal) fins a certs sectors obrers. Fins i tot molts peronistes el votaren. Imagina't quina feinada per contentar tothom! Però, tanmateix, cal creure que és la millor cosa que podia passar. I no crec pas que el partit radical es pugui comparar amb la UCD.

Amb tot aquest merder polític, ens ha quedat empantenat el projecte de creació del Centre de Estudios Catalanes a la Universitat de La Plata, però segons com vagin les coses, potser encara hi sortirem guanyant, car podria ser que se'ns brindin més possibilitats a la de Buenos Aires, si ^{hi} nomenen rector una persona coneguda de la professora Oriola, com sembla que es pot produir.

Estic veient el panorama que comença de perfilar-se arran de les futures eleccions a casa nostra, i m'agafa per de pensar com aniran les coses si arriba a guanyar el PSC, sobre la base de les manifestacions que fa el senyor ~~Oróls~~ per tal de conquerir-se els immigrants, quan demana que les emissores de radio i TV catalanes incorporin espais en castellà, car això pressuposa la tacita acceptació del bilingüisme i, amb aquest criteri, no els costara pas gaire aconseguir que també els diaris o revistes escrits únicament en català incloguin pàgines en castellà. ~~Per~~ aquest camí em sembla molt dubtos que es pugui aconseguir la normalització lingüística. Ara: tu creus que, si es crea un front

de partits nacionalistes d'esquerrres, arribara a constituir una alternativa per neutralitzar el PSC?

En aquests moments no tinc gairebé material de lectura. Estic rellegint la traducció de l'Ulisses-amb deteniment, i com més va més admirable ~~la~~ trobo. Quant a cinema, darrerament hem vist la Lola de Fassbinder, que és una joia. I una altra pel·lícula que també m'ha fet el pes es Insólito destino (no vaig parar ment en el títol original), una cinta italiana, dirigida per la Weirtmüller, que tracta la problemàtica de la lluita de classes, una mica en solfa, simbolitzada per una dona de la burgesia i un comunista quasi analfabet, que van a parar en una illa deserta. Formidable!

El quinze del mes entrant, atorguen els Premis Nacionals de Teatre. Estigues atent, perquè hi tinc presentada la traducció de Del pont estant d'Arthur Miller al Sagarra. Com que són 500.000 de l'ala, si me'l donaven encara fóra capaç de venir personalment a cobrar-lo. Fes força, tu!

I plego, perquè aquesta carta he hagut d'escriure-la en un parell d'etapes i no vull que ~~s'endarrereixi~~ ^{s'endarrereixi} més. Repeteixo, espero que el teu pare surti ben aviat d'aquest escull. Un petó per a la Rosa i tu rep una forta abraçada del teu